

Bevezetés a programozásba 2

1. Előadás Félévkezdés, ismétlés

<http://digitus.itk.ppke.hu/~flugi/>

Második félév

- Gyakorlati jegy
 - Hétről hétre házi feladatok és pluszmínusz
 - Három beadandó feladat (2x30+40 pont)
 - félév végi géptermi ZH (60 pont)
- Egész féléves fejlesztés használható a ZH-n
- Beadandók szempontjai
 - Eredetiség
 - Funkció (fordul, fut, úgy működik ahogy kell)
 - Formális követelmények, technikák
 - Bolondbiztosság

Féléves fejlesztői munka

- A félév során folyamatosan építhető lesz egy saját könyvtár
- A géptermi ZH-n mindenkinek egy alkalmazást kell készítenie a saját rendszerével
- Minden saját program feltölthető és felhasználható lesz
- Géptermi ZH előtt kell majd feltölteni, mint a beadandókat
 - eredetiségvizsgálat lesz

Az előző félévben

- PLang: alapvető algoritmusok, ciklus, elágazás, értékadás, I/O
- Programozási tételek
 - Összegzés
 - Számlálás
 - Maximumkeresés
 - Lineáris keresés
- Sorozatok feldolgozása, előreolvasás

Az előző félévben

- Függvények
 - Kontroll, függvényhívás, visszatérés
 - Szignatúra, típusegyezések, paraméterszám
 - Paraméterátadás
 - érték szerint (másolat)
 - referencia szerint
 - Visszatérési érték

Az előző félévben

- Rekord, struct
 - Típuskonstrukció
 - Adatszervezés
 - Reprezentáció
 - Mezők
 - Típushoz tartozó műveletek
 - Operátorok
 - Tagfüggvények

Az előző félévben

- Szabványos könyvtár néhány eleme
 - I/O, `iostream`
 - Fájlkézelés, `fstream`
 - `string`
 - STL `vector`
 - mátrixok reprezentálása `std::vector` használatával

Ebben a félévben

- Új részterületek
 - Grafika
 - Tagfüggvények ügyes használata, speciális tagfüggvények
 - Dinamikus memóriakezelés, mutatók
 - Öröklődés
 - Fordítási egységek, munka több forráskódfájlal
 - Biztonságosságot segítő nyelvi elemek
 - Sok hasznos algoritmus

Ebben a félévben

- Új szempontok
 - Bővíthető rendszer
 - Újrafelhasználható elemek
 - Biztonságos programozás
 - Több szereplős programozási folyamat, hibalehetőségek szűkítése
 - Inkább fordításidejű hiba legyen, mint futásidejű
 - Agilis rendszer
 - Módosíthatóság
 - Modularitás

Ebben a félévben

- Új munkakörnyezet
 - Hosszú határidejű beadandó, saját felelősség a munka beosztása
 - Feladat nehézségének megtippelése
 - Részfeladatok nehézségének megfelelő ütemezés
 - Felkészülés az esetleges sikertelenségekre, B tervek
 - Kemény határidő
 - Géptermi ZH saját kóddal
 - Egész féléves munka értékelése egyben
 - Jutalom vagy feketeleves?

Level Up!

- Eddig a program mindegy milyen volt, lényeg, hogy működjön
- Mostantól a program minősége is a megméréstetés tárgya
 - elegancia
 - érthetőség
 - bővíthetőség
 - biztonság
 - ...

Absztrakció

Ábrázolni való típus

Műveletek

Felhasznált típusok

Absztrakció

Problématér

Műveletek

Saját típusok

Műveletek

Saját típusok

Műveletek

Adott típusok

Absztrakció: példa

Pacman

Műveletek

Sprite

Műveletek

Pixelmátrix

Műveletek

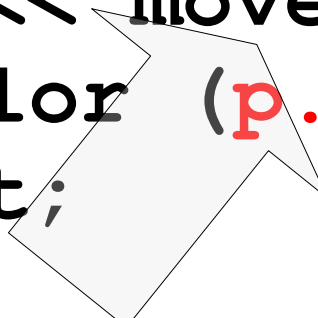
Grafikus könyvtár

Ismétlés

```
int main() {  
    string s;  
    s="bla";  
    cout << s.length();  
}
```

„Tagfüggvényesítés”

```
struct Particle {  
    int x,y;  
    unsigned char r,g,b;  
    void rajzol(Particle p) {  
        gout << move_to(p.x, p.y)  
        << color (p.r, p.g, p.b)  
        << dot;  
    }  
};
```


Tagfüggvény

```
struct Particle {  
    int x,y;  
    unsigned char r,g,b;  
    void rajzol() {  
        gout << move_to(x, y)  
        << color (r, g, b)  
        << dot;  
    }  
};
```

```
Particle p;  
...  
p.rajzol();
```

Tagfüggvényhasználat

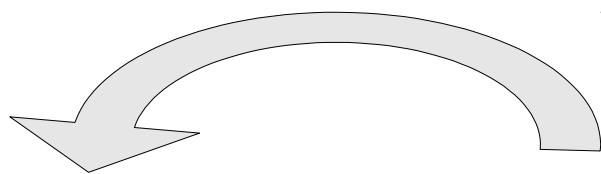
- Elsődleges szerep: a típus saját műveleteinek nyelvi egysége az adatokkal
 - A típus: adat és művelet
- Jótékony hatása:
 - Az adatmezőkre hivatkozás feleslegessé válik
 - Ezért funkció változtatáskor sokszor elég a tagfüggvényekhez nyúlni
 - Ezek a programkód jól meghatározható részét alkotják, nem lesz kifelejtve semmi

Másik szintaxis

```
struct Particle {  
    int x,y;  
    unsigned char r,g,b;  
};  
  
void rajzol(Particle p) {  
    gout << move_to(p.x, p.y)  
    << color (p.r, p.g, p.b)  
    << dot;  
}
```

Másik szintaxis

```
struct Particle {  
    int x,y;  
    unsigned char r,g,b;  
};
```



```
void Particle::rajzol() {  
    gout << move_to(p.x, p.y)  
    << color (p.r, p.g, p.b)  
    << dot;  
}
```

Másik szintaxis

```
struct Particle {  
    int x,y;  
    unsigned char r,g,b;  
    void rajzol();  
};  
  
void Particle::rajzol() {  
    gout << move_to(x, y)  
    << color (r, g, b)  
    << dot;  
}
```

Interface - Implementation

```
struct Particle {  
    int x,y;  
    unsigned char r,g,b;  
    void rajzol();  
};
```

```
void Particle::rajzol() {  
    gout << move_to(x, y)  
    << color (r, g, b)  
    << dot;  
}
```

Kétféle szintaxis

- Egyelőre bármelyik használható
- Nincs jobb vagy rosszabb
 - Ha egy típusunknak csupa egyszerű tagfüggvénye van, vagy fontosnak ítéljük a forráskód megtartását, úgy az első írásforma a jobb
 - Ha könyvtárat akarunk fordítani, el kell választani a felületet a megvalósítástól, a bonyolultabb, vagy épp ki nem adandó kódot előre lefordíthatjuk

Láthatóság szabályozása

```
struct Particle {  
private:  
    int x,y;  
    unsigned char r,g,b;  
public:  
    void rajzol() {  
        gout << move_to(x, y)  
        << color (r, g, b)  
        << dot;  
    }  
};
```

```
Particle p;
```

```
...
```

```
p.rajzol();
```

```
p.x=0;
```


Speciális tagfüggvények

- Konstruktor
- Destruktor
- Másoló konstruktor
- Értékadó operátor
- Ezek mindegyike objektum létrejöttével, megszűnésével, vagy másolásával foglalkoznak
- Ha te nem írsz, akkor is van!

Konstruktor

```
struct Particle {  
    int x,y;  
    unsigned char r,g,b;  
    Particle() {  
        x=y=r=g=b=0;  
    }  
};
```

```
Particle p;
```

Konstruktor

- Az objektum létrejöttekor fut le
- A neve a típus neve
- Kezdeti érték adható a mezőknek
- Ha nem írsz konstruktort, az alapértelmezett konstruktor paraméter nélküli, és nem csinál semmit
- Ha írsz konstruktort, nem készül alapértelmezett konstruktor
- Több konstruktor is lehet, ha eltérnek paraméterezésben

Paraméteres konstruktor

```
struct Particle {  
    int x,y;  
    unsigned char r,g,b;  
    Particle(int X,int Y) {  
        x=X;  
        y=Y;  
        r=g=b=0;  
    }  
};  
Particle p(100,100);
```

Paraméteres konstruktor

```
struct Particle {  
    int x,y;  
    unsigned char r,g,b;  
    Particle(int X,int Y) {  
        x=X;  
        y=Y;  
        r=g=b=0;  
    }  
};
```

```
Particle p(100,100);  
Particle q;
```

Paraméteres konstruktor

- Nagyon hasznos: csak úgy lehet példányt csinálni, hogy rákényszerülünk a kezdeti értékről való gondoskodásra
- Ugyanakkor néhány kényelmetlenség felmerül
 - Csak úgy nem lehet mező típusa
 - Csak úgy nem lehet `vector<IDE>` -ba tenni
- Ezek megoldhatóak
 - `vector<Particle> v(10, Particle(10,10));`

Paraméteres konstruktor mint mező

```
struct Particle {  
    Particle(int X,int Y) {  
        x=X;
```

```
    Particle p;  
    string s;  
};
```

```
}; TextParticle t;
```

Paraméteres konstruktor mint mező

```
struct Particle {  
    Particle(int X,int Y) {  
        x=X;
```

```
struct TextParticle {  
    Particle p;  
    string s;  
    TextParticle() : p(0,0) {  
        s="bla";  
};
```

```
};
```

```
TextParticle t;
```


Konstruktor örökítés

- Mezők kezdeti értékét úgy is meg lehet adni, ha a konstruktor mögé kettősponttal felsoroljuk, és konstruktorparaméterként adjuk meg a kezdetiértéket
- Ha nincs paraméter nélküli konstruktora a mezőnek, ez az egyetlen mód a példányosításra
- Ez mellesleg kicsit hatékonyabb az értékadásnál

Destruktor

```
struct Particle {  
    int x,y;  
    unsigned char r,g,b;  
    ~Particle() {  
        cout << "kampec";  
    }  
};
```

```
{  
    Particle p;  
}
```

Destruktor

- Az objektum megszűnésekor fut le
- A neve a típus neve, egy ~ jellel
- Lehet takarítani az objektum után
 - hasznos példányszámlálásnál
- Nincs paramétere
- Ha nem csinálsz, lesz alapértelmezett, ami nem csinál semmit

Másoló konstruktor

```
struct Particle {  
    int x,y;  
    unsigned char r,g,b;  
    Particle(const Particle &a)  
    {  
        x=a.x; y=a.y; ...  
    }  
};
```

```
Particle p;  
...  
Particle q(p);  
Particle w=p;
```

Másoló konstruktor

- Copy constructor
- A neve a típu neve, paramétere fix
- Lefut többek között
 - érték szerinti paraméterátadásnál
 - kifejezés kiértékeléskor átmeneti érték tárolására
 - vectorban: egy konstruktor fut le és lemásolódik sok példányban
- Ha nem írsz másoló konstruktort, akkor is lesz egy, ami minden mező másoló konstruktorát hívja meg

Másoló konstruktor

```
struct A {
    int a,b;
    int &r;
    A(int pa, int pb) :r(a) {
        a=pa; b=pb;
    }
};

int main() {
    A x(1,2);
    cout << x.a << x.b <<x.r << endl;
    A y(x);
    y.a=3; y.b=4;
    cout << x.a << x.b << x.r << endl
        << y.a << y.b << y.r << endl;
}
```

Másoló konstruktor

```
struct A {  
    int a,b;  
    int &r;  
    A(int pa, int pb) :r(a) {  
        a=pa; b=pb;  
    }  
};
```

referencia

kezdeti érték

```
int main() {  
    A x(1,2);  
    cout << x.a << x.b <<x.r << endl;  
    A y(x);  
    y.a=3; y.b=4;  
    cout << x.a << x.b << x.r << endl  
        << y.a << y.b << y.r << endl;  
}
```

másolás

átmutat x-be!

Másoló konstruktor

- Akkor szokás megírni, ha a mezőnkénti másolás nem elég
 - tartalmaz referenciát a típus
 - bizonyos értékeknek különbözniük kell
- Szerencsés esetben nincs rá szükség
 - nincs referencia típus a mezőkben
 - aminek mégis van, annak már van saját másoló konstruktora (ilyen pl. a vector)

Értékadó operátor

```
struct Particle {  
    int x,y;  
    unsigned char r,g,b;  
    Particle & operator=(const Particle &a)  
    {  
        x=a.x; y=a.y; ...  
        return *this;  
    }  
};
```

```
Particle p;
```

```
...
```

```
Particle q;
```

```
q=p;
```

Értékadó operátor

- Értékadáskor hívódik meg
- A neve operator=, visszatérési típusa a saját típusra referencia, paramétere fix
- Mindig visszaadja saját magát: *this
- Emiatt lehet a=b=c; értékadást írni
- Ha nem írsz értékadást, az alapértelmezett minden mezőre értékadást hív

Összefoglalás

- Minden struct kibővíthető tagfüggvényekkel
- Ezek a mezőket változóként kezelhetik, hiszen meghíváskor szükség volt az implicit paraméterre
- A :: jelzi, hogy egy típus tagfüggvényét írjuk le
- A *this jelenti az implicit paramétert „belülről”
- A speciális tagfüggvények akkor is léteznek, ha nem írod meg őket, érdemes tudni, mit csinálnak